USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2021/1573

ze dne 29. dubna 2021

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost na rozpočtový rok 2019

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost na rozpočtový rok 2019,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0087/2021),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost (dále jen „centrum“) ([1]) činil jeho konečný rozpočet na rozpočtový rok 2019 celkem 18 178 352,57 EUR, což ve srovnání s rokem 2018 představuje zvýšení o 12,39 %; vzhledem k tomu, že důvodem tohoto zvýšení byl hlavně to, že byl zahájen nový nástroj pro předvstupní pomoc 7 (NPP 7); vzhledem k tomu, že se rozpočet centra odvíjí převážně od rozpočtu Unie;

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o ověření roční účetní závěrky centra za rozpočtový rok 2019 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) uvedl, že získal přiměřenou jistotu, že roční účetní závěrka střediska je spolehlivá a že uskutečněné operace jsou legální a správné;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením konstatuje, že díky monitorování rozpočtu během rozpočtového roku 2019 dosáhla míra plnění 100 %, a byla tedy stejná jako v roce 2018; se znepokojením konstatuje, že míra využití prostředků na platby činila 98,29 %, což oproti předcházejícímu roku představuje pokles o 0,28 %;

Výkonnost

2. vítá skutečnost, že centrum zavedlo v roce 2019 nový model měření výkonnosti, který pracuje s deseti kompozitními klíčovými ukazateli výkonnosti, jimiž se měří efektivita plnění úkolů a využívání zdrojů; poukazuje na to, že těchto deset klíčových ukazatelů výkonnosti je rozděleno do 43 podrobnějších ukazatelů, z nichž každý má stanovenu roční cílovou hodnotu; vítá, že se centru podařilo splnit 39 ze 43 cílů, tři byly splněny částečně a jeden nebyl relevantní;

3. s uznáním bere na vědomí vysokou úroveň provádění pracovního programu na rok 2019, v jehož rámci bylo dosaženo monitorování klíčových ukazatelů výkonnosti u výstupů/výsledků na úrovni 1 a překročeno u výstupů/výsledků na úrovni 2 a 3;

4. připomíná centru, aby pravidelně přezkoumávalo a aktualizovalo svůj systém měření výkonnosti a klíčových ukazatelů výkonnosti, aby byla zajištěna účinnost jeho příspěvku a odborných znalostí na úrovni Unie; vybízí centrum, aby pečlivě analyzovalo výsledky a použilo je ke zlepšení své strategie a plánování činnosti;

5. zdůrazňuje důležitou úlohu centra při poskytování analýz a informací tvůrcům politik a odborníkům z praxe, pokud jde o drogy a drogovou závislost, jakož i o nových trendech, s cílem účinně bojovat proti nezákonnému užívání drog a obchodu s drogami a přispívat ke zdravější Evropě prostřednictvím řešení důležitých otázek veřejného zdraví v souvislosti s drogami; připomíná, že obchod s drogami byl označen za jeden z hlavních zdrojů zisku a náboru pro organizovanou trestnou činnost a terorismus, a zdůrazňuje proto, že centrum přispívá také k bezpečnější Evropě;

([1]) Úř. věst. C 143, 30.4.2020, s. 17.

6. vítá spolupráci mezi centrem a EUROPOLEM; bere na vědomí zveřejnění jejich třetí společné zprávy o drogových trzích EU a podpůrného digitálního informačního balíčku k této zprávě; bere na vědomí uzavření dvou nových pracovních ujednání v roce 2019 na institucionální úrovni s Evropskou agenturou pro chemické látky (ECHA) a Evropským úřadem pro bezpečnost potravin (EFSA), s cílem provést nové právní předpisy o nových psychoaktivních látkách; vybízí centrum, aby posílilo spolupráci s dalšími agenturami, institucemi, subjekty a orgány Unie a vytvořilo nové synergie v oblastech, jako jsou společné postupy zadávání veřejných zakázek, kybernetická bezpečnost a ekologická transformace, jakož i v oblastech specifických pro jeho činnost;

7. konstatuje, že centrum částečně splnilo cíl týkající se počtu dnů vzdělávání na jednoho pracovníka (cíl: 3 dny, skutečná hodnota 2,4 dne), přičemž důvodem byl snížený rozpočet na vzdělávání;

8. poukazuje na to, že centrum částečně splnilo cíl týkající se nákladů na služby (tj. voda, energie), a to navzdory snížení spotřeby vody (– 20 %); poukazuje na to, že náklady na elektřinu a plyn vzrostly (+ 19,6 % resp. + 44 %), protože kvůli povětrnostním podmínkám v Lisabonu, kde se nachází sídlo centra, bylo nutné více využívat klimatizaci; doporučuje, aby se centrum soustředilo na úspory energie a aby orgán příslušný pro udělení absolutoria průběžně informovalo o dosažených výsledcích;

9. konstatuje, že centrum částečně splnilo cíl týkající se příspěvku ke 14 významným akcím týkajícím se výzkumu a praxe v oblasti drogové problematiky, přičemž důvodem byla nutnost přesunout pracovníky na jiné prioritní úkoly; vybízí centrum, aby se i nadále účastnilo podobných akcí, které jsou důležitým nástrojem k šíření odborných poznatků centra mezi širší veřejností;

10. s uznáním poukazuje na to, že Komise ve své zprávě o hodnocení centra ze dne 14. května 2019 ([2]) dospěla k závěru, že centrum funguje dobře; vítá ostatní závěry zprávy, podle nichž je centrum v Evropě i v mezinárodním měřítku považováno za středisko excelence, informace poskytované centrem jsou věcné, objektivní, spolehlivé a důvěryhodné, činnosti centra jsou na úrovni Unie a částečně i na úrovni členských států relevantní, činnost centra je dobře sladěna s činností orgánů Unie, ostatních agentur Unie a mezinárodních organizací a práce centra má vysokou evropskou přidanou hodnotu; poukazuje na doporučení uvedená v této zprávě a na akční plán, který centrum začalo provádět; vyzývá centrum, aby o provedení těchto doporučení informovalo orgán příslušný k udělení absolutoria;

11. poukazuje na to, že k tomu, aby byly domovské stránky orgánů a institucí Unie přístupné osobám se všemi druhy zdravotního postižení, jak je stanoveno ve směrnici (EU) 2016/2102 ([3]), je zapotřebí komplexní přístup, včetně dostupnosti v národních znakových jazycích; navrhuje zapojit do tohoto procesu organizace zastupující osoby se zdravotním postižením;

12. vítá zahájení projektu technické spolupráce „EU4Monitoring Drugs“ spolu s partnerskými zeměmi evropské politiky sousedství (EPS), který je financován z evropského nástroje sousedství s celkovým rozpočtem 3 miliony EUR a má trvat do konce roku 2021 s cílem podpořit národní a regionální připravenost v oblasti EPS identifikovat a reagovat na zdravotní a bezpečnostní hrozby související s drogami;

13. zdůrazňuje příspěvek centra, prostřednictvím jeho výročních zpráv, k rozvoji protidrogové agendy EU a protidrogového akčního plánu EU na období 2021–2025 ([4]) a úlohu, kterou centrum bude hrát při jeho provádění;

Personální politika

14. bere na vědomí, že k 31. prosinci 2019 byl plán pracovních míst naplněn z 94,74 %, přičemž bylo jmenováno 9 úředníků a 63 dočasných zaměstnanců z celkového počtu 10 úředníků a 66 dočasných zaměstnanců povolených na základě rozpočtu Unie (ve srovnání se 76 povolenými pozicemi v roce 2018); konstatuje, že pro centrum dále v roce 2019 pracovalo 34 smluvních zaměstnanců a 1 vyslaný národní odborník;

15. připomíná, že Účetní dvůr zjistil u několika agentur opakující se nedostatky, pokud jde o využívání externích a dočasných pracovníků; konstatuje, že z odpovědi centra vyplývá, že přehodnotilo svou politiku využívání dočasných pracovníků s cílem dále ji zefektivnit v souladu s jeho provozními potřebami a příslušným právním rámcem;

([2]) COM(2019)0228.
([3]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2102 ze dne 26. října 2016 o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru (Úř. věst. L 327, 2.12.2016, s. 1).
([4]) COM(2020)0606.

16. konstatuje, že centrum ve správní radě pro rok 2019 vykázalo těsnou rovnováhu žen a mužů (16 mužů a 14 žen); se znepokojením bere na vědomí, že ve vrcholovém vedení je zastoupení žen a mužů nerovnoměrné (7 mužů a 2 ženy); žádá centrum, aby v budoucnu zajistilo vyváženost zastoupení žen a mužů ve vrcholovém vedení;

17. vítá zveřejňování volných pracovních míst jak na internetových stránkách centra, tak na internetových stránkách Evropského úřadu pro výběr personálu;

18. se znepokojením konstatuje vysokou míru zeměpisné nevyváženosti pracovníků, protože významný podíl úředníků, dočasných zaměstnanců a smluvních zaměstnanců (přibližně 50 %) tvoří státní příslušníci hostitelského členského státu; vyzývá centrum, aby se touto záležitostí bezodkladně zabývalo a zlepšilo zeměpisnou vyváženost pracovníků;

19. vybízí centrum, aby pokračovalo ve vývoji dlouhodobého rámce politiky lidských zdrojů, který se bude zabývat rovnováhou mezi pracovním a soukromým životem, celoživotním poradenstvím a profesním rozvojem, vyváženým zastoupením žen a mužů, prací na dálku, zeměpisnou rovnováhou a náborem a integrací osob se zdravotním postižením;

20. znovu vyjadřuje znepokojení nad tím, že Účetní dvůr zjistil u několika agentur opakující se nedostatky, pokud jde o využívání externích a dočasných pracovníků; žádá, aby byla řešena závislost na externích poskytovatelích v této důležité oblasti a aby byly dodržovány platné pracovněprávní předpisy; vítá odpověď centra, že přehodnotilo svou politiku využívání dočasných pracovníků za účelem její další racionalizace v souladu s jeho provozními potřebami a příslušným právním rámcem; bere na vědomí, že ve věci využívání dočasných pracovníků stále ještě probíhá řízení před Soudním dvorem ([5]), které se zabývá několika otázkami týkajícími se uplatňování směrnice 2008/104/ES ([6]) o agenturním zaměstnávání v případě unijních agentur; vyzývá centrum, aby co nejvíce zaměstnávalo stálé pracovníky;

Veřejné zakázky

21. vítá skutečnost, že centrum zavedlo v souladu se svým plánem řízení také plán pro zadávání zakázek, který byl úspěšně realizován; poukazuje na to, že centrum používá pro zakázky s nízkou hodnotou jednací řízení; poukazuje na rizika, která jsou s tímto řízením neodmyslitelně spojena; se znepokojením konstatuje, že v 85 z 92 řízení, což představuje 60 % celkové hodnoty zakázek, zadalo centrum přímé zakázky prostřednictvím řízení, v nichž byla podána pouze jedna nabídka; uznává, že ve většině případů šlo o zakázky nízké hodnoty; doporučuje centru, aby i v případě zakázek nízké hodnoty používalo řízení s více uchazeči s cílem rozšířit škálu možností; vyzývá centrum, aby zadané zakázky pečlivě monitorovalo; vítá skutečnost, že Účetní dvůr nevyjádřil žádné připomínky ke způsobu, jakým centrum uplatňuje pravidla pro zadávání veřejných zakázek; vítá pokrok, kterého centrum dosáhlo při provádění elektronického zadávání veřejných zakázek;

Prevence a řešení střetů zájmů, etika a transparentnost

22. bere na vědomí stávající opatření centra a probíhající snahy o zajištění transparentnosti, prevence a řešení střetů zájmů a ochrany oznamovatelů; s uspokojením konstatuje, že na internetových stránkách centra jsou zveřejňována prohlášení o zájmech členů správní rady a jejich náhradníků, jako i ředitele a členů vědecké rady; konstatuje, že na stránkách centra jsou také zveřejněna shrnutí životopisů ředitele a členů vědeckého výboru;

23. zdůrazňuje skutečnost, že současný etický rámec platný pro orgány a agentury Unie trpí značnými nedostatky vzhledem ke své roztříštěnosti a nedostatečnému souladu mezi stávajícími ustanoveními; trvá na tom, že tyto problémy by měly být vyřešeny vytvořením společného etického rámce, který zajistí uplatňování vysokých etických standardů ve všech orgánech a agenturách Unie;

24. zdůrazňuje, že někteří úředníci vyplňují prohlášení o neexistenci střetu zájmů a provádějí sebehodnocení s ohledem na dodržování etických norem; zdůrazňuje však, že tato vlastní prohlášení a sebehodnocení nejsou dostatečná, a že je proto zapotřebí dodatečné kontroly;

25. vítá, že v souladu s pokyny a doporučeními Komise a evropské veřejné ochránkyně práv přijalo centrum v červenci 2019 kodex chování a praktická doporučení pro případné jednání jeho pracovníků se zástupci zájmových skupin;

([5]) Věc C-948/19 Manpower Lit.

([6]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES ze dne 19. listopadu 2008 o agenturním zaměstnávání (Úř. věst. L 327, 5.12.2008, s. 9).

Digitalizace

26. zdůrazňuje, že je důležité posílit digitalizaci centra, pokud jde o vnitřní chod a řízení; zdůrazňuje, že centrum musí být v tomto ohledu nadále aktivní, aby se za každou cenu zabránilo digitální propasti mezi agenturami; upozorňuje však na to, že je třeba přijmout veškerá nezbytná bezpečnostní opatření s cílem předejít všem rizikům ohrožujícím on-line bezpečnost zpracovávaných informací;

Vnitřní kontroly

27. lituje, že dvě doporučení vydaná na základě auditu, který v roce 2015 provedl útvar vnitřního auditu ve věci řízení IT projektů, nebyla v roce 2019, tedy čtyři roky po dokončení auditu, stále provedena; konstatuje, že všechna doporučení centrum provedlo a formálně uzavřelo v lednu 2020;

28. konstatuje, že zjišťovací mise útvarů interního auditu měla za úkol zjistit případné nedostatky ve vnitřních kontrolách řízení lidských zdrojů v centru; vítá skutečnost, že tyty potenciální nedostatky nebyly spojeny s podvody; vyzývá centrum, aby se problémy zjištěnými při auditu a vydanými doporučeními rychle začalo zabývat a aby o stavu jejich plnění informovalo do června 2021 orgán příslušný k udělení absolutoria;

29. vítá skutečnost, že byla přijata a splněna připomínka Účetního dvora k finančnímu příspěvku Norska pro centrum, který nebyl v souladu s plánovaným mechanismem příspěvků;

30. konstatuje, že v roce 2017 byl zaveden nový rámec vnitřní kontroly, v roce 2018 vzniklo úložiště zaznamenávající aktuální stav plnění a v březnu 2019 schválil definitivní verzi úložiště ředitel centra; doporučuje centru, aby každoročně provádělo hodnocení způsobu provádění rámce vnitřní kontroly a aby v rámci postupu udělení absolutoria za rok 2020 informovalo o jeho výsledcích orgán příslušný k udělení absolutoria;

31. konstatuje, že strategie proti podvodům se datuje už od srpna 2016 a v konsolidovaných výročních zprávách o činnosti centra je uváděna jako plně provedená; doporučuje, aby centrum tuto strategii aktualizovalo s ohledem na expozici vůči riziku podvodů a aby odpovídajícím způsobem upravilo i příslušný akční plán; vyzývá centrum, aby o průběhu této aktualizace informovalo do června 2021 orgán příslušný k udělení absolutoria;

32. vybízí centrum, aby pokračovalo v propagaci své práce, výzkumu a činností v zájmu posílení svého zviditelnění na veřejnosti;

33. bere na vědomí úsilí vynaložené na zvýšení kybernetické bezpečnosti a ochrany údajů centra;

34. vítá úsilí centra o to, aby bylo nákladově efektivním pracovištěm šetrným k životnímu prostředí;

35. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 29. dubna 2021 ([7]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([7]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0215.